

KETTŐS REKVIEM

Ábrahám Margit portréja

A fentebb olvasható vers rekviemem két főszereplője *Ábrahámné Egerházy Katalin*, s egyik leánya, *Ábrahám Margit*. Kettejük közül a 2022 májusában, áldozatos, munkás életének 80. évében elhunyt, s júniusában búcsúztatott édesanyával „öregdiák-társak” voltunk, 1989-től, az akkori Teológiai Akadémián, amely ma a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, amelynek később néhány évig bölcsészként, vendégtanára is lehettem. *Ábrahám Kati* fáradhatatlan, sok diplomájával nem kérkedő, de azt mások javára élete utolsó pillanataig felajánló, felhasználó, áldozatkész teremtés volt. Összesen öt református iskola mondhatja Őt újraindító igazgatójának, egy gimnázium és négy általános, s a Református Pedagógiai Intézetnek is kiváló, hatékony első igazgatója volt. A zene – erről még idézni fogom idősebbik leánya, a férjével együtt szintén jeles muzsikus *Bartháné Ábrahám Katalin* szavait – életének mindvégig fontos, szerves részét jelentette, a magánéletben épp úgy, mint vezető pedagógusként... Sorsának igazi lelki éneke, ahogyan a

---

¹ Dr. habil Petrőczi Éva József Attila-díjas költő, író, műfordító, irodalomtörténész, publicista, a Károli Gáspár Református Egyetem nyugalmazott intézetvezetője.

mi legkedvesebb „családi” egyházi dalunk is, a régi református énekeskönyvben 274-es számú „Ki Istenének átad mindent...” kezdetű, tizenhetedik századi eredetű zenés hitvallás, igazi credo volt.

Ki Istenének átad mindent - 274. Református ének (2:38)

(Református Énekeskönyv – 274. 1-4., ismeretlen előadók)

[Hollerung Gábor] KODÁLY Zoltán: Evening Song (2:39)

Kodály Zoltán: Esti dal

Budapesti Egyetemi Kórus, vezényel Hollerung Gábor (1987)

A Katit búcsúztató istentiszteleten a kórus ezzel az énekkel, s Kodály Esti dalával köszönt el tőle, a Kispest-Rózsatéri gyülekezet egyik presbiterétől, minden ottani zenei rendezvény, a Nikodémus Kör soha nem fáradó látogatójától, illetve támogatójától, az országos egyházzenei és egyéb koncertek hűséges, értő résztvevőjétől. Amit a versben megírtam, az szó szerint igaz: amikor – élete végén közel– Amerikából hazatelepült, gyönyörű hangú Margit lánya tüdeje kezdte végképp felmondani a szolgálatot, nem mozdult mellőle, napokig karjában ringatta ekkor már akadozó lélegzetű, haldokló korábban gyermekét. Ezekből az élményekből, e két nagyszerű asszony sorsának „Pietá-óráiból” született meg itt olvasható versem:

SZOKATLAN PIÉTA²

Ábrahám Kati , s halott leánya, Margit emlékére

Te nem halott
fiúmagzatot
ringattál fájó
karodban, s még

---

² Elhangzott 2022. június 25-én, Kati búcsúztatásán, a Kispest-Rózsatéri templomban.

fájóbb lelkedben,
hanem egy szépséges,
minden ép, s minden roncsolt
sejtjében muzsikával átítatott
leánygyermeket, Margitot,
akit az alattomos halál
tőled, tőletek
oly korán elragadott.

Mindez ugyan egy
hospice-házban,
az utolsó napok
menedékében történt,
de haldokló szülőtedet
nem bíztad másokra,
hanem önként
vállaltad, hogy
te légy az, aki utolsó
lélegzetét még hallhatod.
Amíg megkínzott teste
egyre halkabb zenéjét
figyelted, nem lankadón,
egy vigaszod volt:
meg-nem-törhető ,
hívó lelked
most ölelésedben
kínlódó sarjad első,
élet-köszöntő felsírása
egykori, el soha nem
feledhető dallamába,
mint a boldog feltámadás
örök reményébe kapaszkodott.

A továbbiakban átadom a szót *Bartha Tiborné Ábrahám Katalin* ének-zenetanár, kórusvezetőnek, *Ábrahám Ferencné Egerházy Katalin* idősebbik leányának, *Ábrahám Margit* nővérének, aki Visszaemlékezését huga két szép zenei felvételével indította:

https://www.youtube.com/watch?v=iBl_WLI8i7Y (5:06)

G. F. Händel: Messiás - Szoprán ária (*I know that my Redeemer liveth,,Én tudom, hogy az én Megváltom él*”) Ábrahám Margit előadásában.

<https://youtu.be/qc96Ym6qjR8> (6:30)

J. S. Bach: Máté passió -Szoprán ária (*Er hat uns allen wohlgetan / „Ő mindnyájunkkal jót tett*”) Ábrahám Margit előadásában.

Testvérem a Váci utcai Ének-zenetagozatos Általános Iskolában tanult, a Veres Pálné Gimnáziumban érettségizett, ahol aktív kórustag volt Arany János kórusában. Énekelt a Victoria Kamarakórusban, Farkas Mária vezetése alatt. A Zeneakadémián karvezetés szakra járt, ének-zene tanárként végzett. Utána Seattle-be ment az Egyetemre magánéneket tanulni. Később a Seattle-i Operaház kórusában énekelt, ott kisebb szerepeket is kapott. Hangjának szépsége – ha egy súlyos kor nem csap le rá – bizonyára állandó szólistává tette volna. Betegsége miatt hagyta abba az éneklést, és a családalapítás mellett döntött. Csodával határos módon, ifjúkori betegeskedése ellenére, szintén Amerikába kivándorolt magyar férjétől született egy lánya, majd 10 évvel később egy fia. Ezután zongorát tanított különböző iskolákban. Egy katolikus templomban kórust vezetett, illetve szólókat énekelt. Utolsó munkahelyén, Seattle-ben egy templom zenei vezetője volt. Több kórus tartozott a kezei alá. Daganatos betegsége miatt hazaköltöztek. 3 évig küzdött itthon, a gyógyulásban reménykedve, zenei állást keresve, végül 2015-ben, 47 éves korában elhunyt.

Édesanyám is sokáig zongorázott, végül ő természettudományos irányba ment, biológia-kémia szakos tanárként. A zene iránti szeretete abban mutatkozott meg, hogy rendkívüli energiával támogatta a kórusokat, amelyekben énekeltünk. A Victoria

Kamarakórust és a Veres Pálné Gimnázium kórusát is. „Kórusanya” volt, minden tekintetben, nem hiúságból, hanem a zene szeretetétől vezérelve.

Egy régi születésnap Kati mamával, hugommal és velem

Ábrahám Katalin és Margit

Margit tulajdonképpen ugyanazt az utat járta be, két év késéssel, mint én. Annyi különbséggel, hogy én az ELTE Általános Iskolai Tanárképző Főiskolai Karán végeztem ének-zene-karvezetés szakon, nem a Zeneakadémián. De előtte minden iskolába, kórusba együtt jártunk. (később elvégeztem a mesterképzést is)

Jómagam 27 éve a Kőbányai Szent László Gimnáziumban tanítok éneket, vezetek kórust. Férjem, *Bartha Tibor* is zenész, ének-zene-karvezetés szakos tanár, illetve könnyűzenével foglalkozik. Halász Judit zenei kísérője. Én 34 éve vagyok a Kispest-Rózsatéri Gyülekezet Hálaadás Kórusának vezetője.